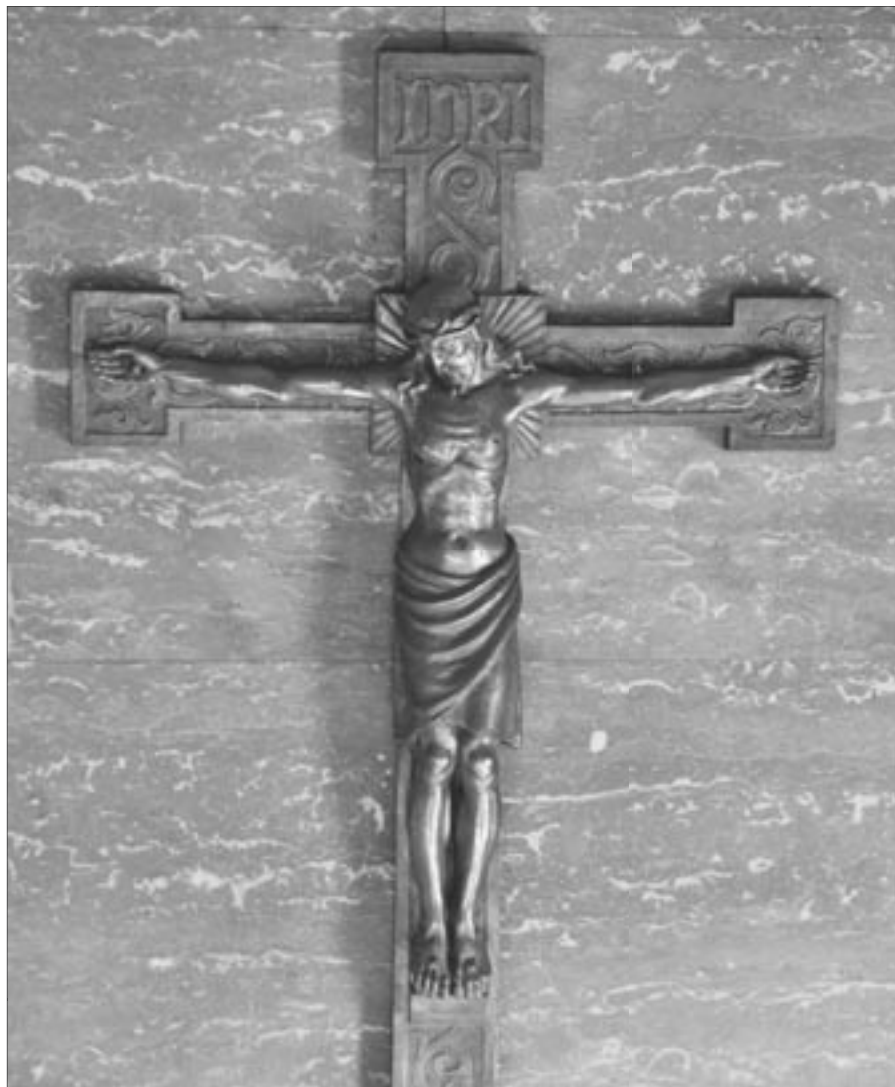

Hejčínské OKO

Zpravodaj farnosti sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně

ZÁŘÍ 2024

ÚVODNÍ SLOVO

Milí farníci,

otec Gorazd mi dal na výběr: buď bude toto číslo bez úvodníku, anebo mám pár slov napsat já. Novinářská ješitnost mi tedy nedala jinak, a potřeba nevynechat pravidelnou rubriku mě přiměla k jasné volbě...

Toto číslo farního zpravodaje bych nazval jedním velkým rozhovorem. Převažují v něm totiž právě rozhovory, a musím uznat, že ne ledajaké. Za jejich hutný obsah by se nemusel stydět ani nějaký renomovaný časopis.

Ptám se: Jak je to možné? Jak to, že je najednou tolik materiálu, zvláště rozhovorů? Vždyť byla období, kdy i několik čísel nebyl v Hejčínském oku žádný. Obávám se, že příčinou je hřivna, již je obdařen P. Gorazd, autor většiny rozhovorů. Ano, obávám se. Může se jednoho pěkného dne stát a vyvstane otázka: Kdo na jeho místo? Jedno řešení se nabízí: Snad se najde někdo z farníků, který by to chtěl zkusit... Nebojte se, nabídněte se. V naší farnosti žije tolik zajímavých lidí, o kterých možná ani moc nevíme, a přitom by jejich slova či svědectví víry mohla být inspirující. Jen je potřeba sebrat odvalu a udělat si čas, poznat je a pak jim položit pár otázek, které půjdou do hloubky. Chtělo by se říci: Mládí vpřed! Ale neomezujme se v tom věkem...

Stojíme na začátku nového školního roku. Mnohé z našich farníků čekají nové či opětovné výzvy: dobře se učit, zvládnout maturitu a přijímačky na střední či vysokou školu ... a učitelé zase vidí před sebou onen těžký balvan, jak přispět k výchově krásných osobností, jež budou v sobě pravdivě odrážet obraz Boží. Nebude to jednoduché, ale s pomocí Boží se dá zvládnout vše! Jestli někdo byt' jen trochu pochybuje, myslím, že již nebude, až si přečte toto číslo farního zpravodaje.

Pán Bůh žehnej nám všem!

Daniel Dehner

VE VŮLI BOŽÍ JE NÁŠ POKOJ

V neděli 23. června jsem využil příležitosti, že v Hejčíně biřmoval, a domluvil si rozhovor s otcem biskupem Antonínem Baslerem. Tušil jsem, že odpovědi budou velmi obohacující, a myslím, že realita předčila očekávání...

Když se řekne biřmování – pamatujete si ještě na to svoje? Jak jste přijetí této svátosti prožíval Vy?

Po pravdě řečeno, nepamatuji si ani biřmování, ani první svatě přijímání, křest si ani pamatovat nemohu, byl jsem pokřtěn čtyři dny po narození. Ale nijak mi to nevadí, protože tyto iniciační svátosti pro mne nejsou něco, co bylo – ale jsou něco, co stále je, jsou pro mne stále aktuální. Z nich žiji a čerpám a raduji se v každé chvíli svého života, a řekl bych stále víc a víc! Při křtu jsem byl působením Ducha Svatého spojen s Ježíšem Kristem jako ratolest s pravým vinným kmenem, a tak jsem se stal součástí Otcova milovaného Syna (v tajemném těle Kristově – církvi) a tedy jsem se stal milovaným Boží dítětem. Od prvního svatého přijímání v 9 letech tato křestní přítomnost Ježíše a celé Nejsvětější Trojice v mém srdci byla každou neděli, později ještě častěji posilována a rozvíjena. Při biřmování ve 14 letech mi byl darován v plnosti Duch Svatý. A jak jsem při biřmování u vás citoval sv. Ireneje: Nebeský Otec má dvě paže, jimiž objímá člověka, jedna je Syn a druhá je Duch Svatý. První je křest, druhá biřmování. Takže se

Foto © Jiří Balát

opravdu cítím v náruči nebeského Otce. Ale to není výsada jen moje, tak by to mělo nebo mohlo být u každého biřmovaného člověka.

Myslím, že nejsem sám, na koho jste zapůsobil svým vnitřním pokojem. To není v tak náročné službě samozřejmé. Jak si tento pokoj udržujete?

Tato Vaše poznámka mne mírně překvapila, i když mi to při jiných příležitostech už pár známých řeklo. Myslel jsem si, že je to tak normální. Možná to plyne z toho blízkého kontaktu s Pánem a Pannou Marií díky pravidelné každodenní modlitbě svatého růžence a každodenní mši svaté. V každé mši svaté po modlitbě Páně také zazní slova: „svůj pokoj vám dávám“, jistě to Pán Ježíš neříká nadarmo. A také se snažím hledat a konat Boží vůli v každém přítomném okamžiku, a někde jsem četl: „Ve vůli Boží je náš pokoj.“ Tak to možná bude tím.

Když jste byl na začátku své biskupské služby, měl jste z praxe kancléře jistě dobrou představu o tom, co Vás čeká. V čem se Vaše představy naplnily a v čem je realita jiná?

To je zajímavá otázka, byť to myslím trošku z jiného úhlu. Popravdě mne hodně překvapilo, jak hodně jsem po 33 letech kněžského života byl spojený s farností a svým kostelem, nebo svými kostely, zvláště s farností sv. Michala, kde jsem byl souvisle 18 roků. Poté, co jsem se stal biskupem, jsem se tam půl roku raději takřka neukázal, jak silná nostalgie na mne padala, už když jsem ty kopule viděl jenom zdálky. Zato dnes se tam zastavím skoro denně, když vyřizuji věci ve městě; alespoň na chvíli zastavím, pustím blikáče, vyběhnu po schodech do chrámu, abych se pomodlil k archandělu Michaelovi a u Pražského Jezulátka.

O tom, že bych se mohl stát biskupem, jsem opravdu nikdy nepřemýšlel, byl jsem velmi spokojen s kněžskou službou, už to je ohromná věc; a být biskupem se mi jevilo jako něco úplně mimořádného, na co jsem se vůbec necítil, a tak jsem o tom ani

neuvažoval. Přišlo to jako překvapení „z čistého nebe“. A protože se rád modlím Anděl Páně, tak mi to Mariino přijetí Boží vůle pomohlo, abych tu překvapivou Boží vůli přijal i já. Krásu biskupské služby vidím ve službě slova na tolika různých místech a při tolika různých příležitostech a v pravidelné modlitbě, na kterou mám teď po večerech více času, protože jako farář jsem po večerech většinou připravoval snoubence na svatby a rodiče na křtiny. Je to opravdu tak, jak to říká apoštol Petr ve Skutcích: „My se však chceme nadále věnovat modlitbě a službě slova.“ (Sk 6,4)

Co Vás na biskupské službě nejvíce těší?

Mou největší radostí je opravdu vztah s Bohem a Pannou Marií. A pak samozřejmě kontakt s tolika dobrými lidmi na všech možných místech v diecézi.

Jak trávíte volný čas? Ještě lezete po horách a fotografujete?

Co mne velmi těší, je vidět krásu Božího stvoření kolem sebe, a díky telefonu s dobrým fotoaparátem ji moci zprostředkovat i dalším. Fotografuji takřka denně, východy, západy slunce nad Moravou, kudy chodím svůj 5 km okruh s růžencem, velmi rád fotím oblačnou oblohu, Měsíc a hvězdy, takřka všechna souhvězdí viditelná prostým okem znám, i jejich nejjasnější hvězdy. Je-li příležitost, tak také rád zajedu s řeholními sestrami z arcibiskupství do Jeseníků.

Když jsme u toho fotografování: Není to tak trochu paradox, že jste se coby biskup sám stal terčem objektivů?

Nejčastěji jsem fotografován s biřmovanci, případně s jejich rodinami. Vůbec mi to nevadí, naopak, myslím, že to má smysl, mít takovou památku, fotografii dospívajícího člověka, biřmovance s celou rodinou, kmotrem a biskupem. Realizuje se při tom i osobnější kontakt, že mnohým mohu podat ruku, a je v tom i kus svědectví toho biřmovance, že se hlásí i jako dospělý ke Kristu,

a na mnoha místech vidím, že si toho lidé váží. Hodně záleží i na fotografovi, jak to umí zorganizovat a doladit kompozici fotky. Většinou si tu společnou nechám vyfotit i na svůj mobil. Jinak doufám, že to, že jsem někdy terčem objektivů, přispěje alespoň trošičku k růstu víry u věřících a u těch ostatních alespoň k povědomí, že hledat Boha má smysl.

Foto © Josef Polehňa, *Člověk a Víra*

V České biskupské konferenci jste delegátem pro kulturu a památky, delegátem pro péči o stvoření a členem Komise pro nauku víry, kde máte ve své gesci oblast bioetiky. To je docela široké pole působnosti...

To jsou oblasti, ke kterým jsem se dostal tak trochu jako „slepý k houslím“, ale snažím se, nakolik mi to jiné povinnosti dovolí, se i tam rozkoukávat, a spolu s dalšími spolupracovníky, kteří v daných oborech mají odpovídající vzdělání, hledat řešení, pokud to možné je. Při hledání hodně poslouží různé vatikánské dokumenty k patřičným tématům.

Vím, že máte rád zvláštním způsobem ministranty. Nedá mi to, abych se nezeptal: Bylo radostnější knězi u oltáře pomáhat, anebo mít tu čest konat ve jménu Pána Ježíše posvátné úkony? Dá se to vůbec srovnávat?

Srovnávat se to asi ani nedá, ale věřím, že mnohý ministrant si díky té blízkosti k oltáři může zamilovat Pána Ježíše jako Dominik Savio nebo Carlo Acutis, a zatoužit po kněžství, protože na zemi opravdu není nic většího než to, když se ve vlastních dlaních v kousku obyčejného chleba zrodí sám Bůh, nebo když

může člověk druhému říci: „Jsou ti odpuštěny všechny tvé hříchy.“

Co byste řekl mladým chlapcům, potažmo dospělým mužům bez rozdílu věku, kteří váhají, zda je Pán Bůh volá ke kněžské službě a jestli budou k tomu mít patřičná charismata?

Ve hře je samozřejmě více faktorů, ale podstatné je, zda ti chlapci či muži cítí, že je k tomu nějakým způsobem Bůh volá. Teď v srpnu to slyšíme v evangeliu: „Jsou takoví, kteří se manželství sami zřekli pro království Boží“ – pro Ježíše. V neposlední řadě je potřeba také maturita a teologická fakulta. Pokud k tomu Pán volá, jistě potřebné schopnosti tomu člověku dá. Zářný příklad – svatý farář arský Jan Maria Vianney.

A co byste rád vzkázal všem ostatním diecézanům a zvláště hejčínským farníkům?

Není nic krásnějšího, než rozvíjet vztah s osobami Nejsvětější Trojice a s Pannou Marií. Toto má vliv na všechno ostatní. Důležité pro to je skutečně uvěřit, že, pokud nemám těžký hřích, tak celá Nejsvětější Trojice přebývá v mém srdci a všude, kam jdu, přináším Boha.

Otče biskupe, moc děkuji, že jste místy i do hloubky s námi sdílel svůj životní postoj. Kéž stále více skrze vztah s Nejsvětější Trojicí a Pannou Marií přinášíte Boha do dnešního zmateného světa!

Připravil Daniel Dehner

„Modlitba je světlem duše, je pravým poznáním Boha a prostřednicí mezi Bohem a lidmi.“

(sv. Jan Zlatoústý)

NOVÝ ČLEN NAŠÍ FARNOSTI

*V neděli 18. srpna byl v našem farním společenství přijat do katolické církve **Lukáš Doležal** a poprvé také přijal eucharistii. Poprosili jsme jeho sestru Evu, aby mu položila několik otázek, abychom ho víc poznali.*

Jak by ses, Lukáši, představil?

Jmenuji se Lukáš Doležal, je mi 23 let, žiju se svojí rodinou v Olomouci. Mám rád hudbu, jazyky a poezii. Moji rodiče se sestrou patří do farnosti Hejčín už přes tři roky a já jsem zde předminulou nedělí přistoupil poprvé ke svatému přijímání.

Proč jsi přešel z evangelické do katolické církve?

Především jsem chtěl přijímat svátosti a mít přístup k širšímu okruhu mládeže.

Co ti bránilo udělat tento krok dřív?

Dřív jsem nechápal, o čem katolictví je. Také se mi to zdálo nelogické a zkrátka jsem měl nějaké zbytečné předsudky vůči této církvi. Ale jak jsem začal otvírat své srdce, přicházelo postupně větší pochopení a já začal zjišťovat, že díky svátostem dostanu to, po čem jsem toužil. Bůh mi dal poznat, že tady jsem na tom správném místě.

Děkujeme, že ses nám představil. Pán Bůh žehnej tvé duchovní cestě!

FARNÍ CYKLOPOUŤ VYSOKÁ NAD UHOM – LITMANOVÁ

Letos jsme vyrazili až na Slovensko, a to není jen tak. Delší dobu jsme o této cestě jenom přemýšleli, než se konečně mohla uskutečnit. Nejvzdálenější bod naší cesty se nacházel pouhé tři kilometry od hranice s Ukrajinou. Možná už pro ten odvážně zvolený cíl se vydalo osm již zkušených účastníků cyklopoutí: Jíří coby hlavní organizátor, Olda, Alenka, Šárka, Romča, Eva, já a Pavel, řidič „záchranného“ vozidla.

V pátek 12. 7. po mši svaté a po požehnání na cestu od otce Melichara se postupně nakládaly věci do připraveného vozíku. Z jeho hloubi občas jen vyčuhovala noha obětavce, který pěchoval věci dovnitř. Nahoru se potom připevňovala kola. Naložený vůz už za vydatného deště byl zaparkován na bezpečném místě pod střechou před 22. hodinou. Zbývalo jen několik hodin do ranního odjezdu (vlak v 1 hodinu, auto ve 3 hodiny). Čtyři z nás jeli vlakem a čtyři autem. Setkali jsme se **v sobotu ráno v Michalovcích** kolem 10. hodiny. V autě bylo přijatelně, ale venku peklo slunce. Byl to teplotní šok. Rychle jsme se převlékli, abychom získali více cyklistické vzezření, a vzali jsme si jen nejnnutnější věci na cestu na kole. V autě zůstaly všechny další věci, což byla skvělá věc.

První plánované zastavení bylo lákavé – přehrada Zemplínská Šírava, tedy možnost koupání. Vidina osvěžení nás popoháněla. To byl fakt dobře promyšlený start... Brzy jsme si připadali téměř jako u moře: nekonečná hladina, občerstvení, hospůdky, pláže, lodě a nejrůznější plavidla, mnoho lidí a mnoho snědých lidí. Místo na nás dýchlo trochu zašlými časy komunismu. Šárka vzpomínala na své dětství, kdy tady byla poprvé, a dokonce nám ukázala fotografii z té doby. Zatímco ona vyrostla, místo se téměř nezměnilo... Přece jenom nám vyhládlo, tak posazení v letní restauraci jsme pojedli polévku a při jídle se dozvěděli, že

voda přehrady je zdravotně závadná! Žádné upozornění nikde vidět nebylo, ale místní obyvatelé ví, že voda i ryby jsou stále zamořeny odpady (konkrétně polychlorovanými bifenyly, PCB) z let 1959 až 1984 z činnosti bývalého podniku Chemko Strážské. Přesto je to stále vyhledávaná rekreační oblast. Už nás tam nic nedrželo a vydali jsme se do prvního důležitého místa naší poutě, do **Vysoké nad Uhom**. Vyprahlí monotónní silnicí bez zatáček a kopců jsme dorazili přímo k výčepnímu pultu... Farář místní farnosti P. Pavol Hudák slavil 60 let života, a to byla velkolepá oslava! Dostalo se nám hned jídla i pití a přátelského přijetí nejen od kněze, ale i od místních lidí. Byli jsme ubytováni, smyli jsme námahu cesty a bez otálení jsme se uložili k spánku. Ráno byla **neděle**, a tak jsme pospíchali na mši. Bylo 14. 7., což bylo také datum narození Aničky (Anky) Kolesárové (14. 7. 1928 – 22. 11. 1944), mladé slovenské světice, kvůli které jsme sem přijeli. „Setkali“ jsme se s ní už na naší loňské cyklopouti ve Svatce, v kostele Narození sv. Jana Křtitele, kde

uchovávají její ostatky jako na jediném místě v České republice. Anička byla blahořečena v roce 2018 jako mučednice.

Ke konci druhé světové války přišla do obce Vysoké nad Uhom sovětská vojska. Voják, který zatoužil po tehdy šestnáctiletém děvčeti, jí udělal nemravný návrh. Dal jí na výběr, buď souhlasit s jeho návrhem, anebo smrt. Anička se rozhodla pro letmé rozloučení se svým otcem (matka jí zemřela ve třinácti letech) a přijala smrt zastřelením. Drsný a rychlý konec mladé zbožné dívky byl šokující a její rozhodnutí pro zachování čistoty zasáhlo lidi tehdy a zasahuje až do dnešních dnů (více v knize Magdalény Rusiňákové: *Raději smrt než hřích*, Karmelitánské nakladatelství 2019, ve farní knihovně). Do Vysoké nad Uhom putují převážně mladí lidé, aby uctili její památku na hřbitově a nechali se inspirovat jejím životem. Pater Pavol Hudák vytváří už roky vhodné prostředí a duchovní programy pro příchozí. Po mši svaté v „Domčeku“ se nás ujal jiný mladý kněz a ukázal nám všechny prostory Domčeku, pastorační centrum

pro mládež a pro rodiny (více na www.domcek.org) a jeho okolí s přilehlou meditační Zahradou Královny pokoja. Každým rokem se zde konají pravidelné akce jako Festival radosti a poutě mladých. Celý areál je výsledkem dobrovolnické činnosti příchozích. Žije zde stabilně komunita třinácti rodin, působí zde dva kněží. Zírali jsme, jak místo „žije“. Příběh Aničky Kolesárové přitahuje, lidé zde pocítují přijetí, mnohá svědectví vypovídají o proměnách života lidí po návštěvě tohoto místa. Určitě nechybí přímluva Aničky, kterou jsme i my u jejího hrobu poprosili o přímluvu.

Po obědě jsme vyrazili zpět na sever úmorným horkem do města Michalovce s příjemnou malou koupací přestávkou a dále do **Vranova nad Topľou**. Cestou nás zastihl pořádný lijavec, a tu se projevilo, že ne všichni s ním počítali a ne všichni měli s sebou pláštěnku! Ale bez ní to nešlo. Naše celkem kompaktní skupina se tedy roztrhala a postupně jsme se dotroušili na večeri do originálního ubytování ve farnosti kostela sv. Františka

z Assisi ve Vranově nad Topľou. Samotná moderní stavba kostela má polokruhový půdorys a vedle něho je samostatná široká „věž“, ve které jsme byli ubytovaní. Točité schody, malinké pokojíčky, kuchyňská linka do půlkruhu, vše bylo tak trošku dokulata. Ne všechno zde fungovalo... hned jsme se tady cítili jako doma... U kulatého stolu a při Alenčině zpěvu s kytarou nám bylo dobře a veselo.

V pondělí 15. 7. po ranní mši svaté nás navštívil pater Petr, který po krátkém přátelském setkání pospíchal na ryby... Nebyl důvod setrávat déle a po letmém nahlédnutí přes mříže do baziliky Narození Panny Marie, kde je uchováván obraz Panny Marie v historii ronící slzy (v roce 2008 kostel získal titul „basilica minor“), jsme vyrazili na cestu do přibližně 90 km vzdálených Lipan.

Cestou přes Slanské vrchy jsme si začali užívat malebné krajiny, jen to horko! Sotva jsme zahlédli vodní hladinu, museli jsme se u ní zastavit. Vlezli jsme do ne zrovna nejčistší vodní nádrže

Sigord, která byla také pěkně vyhřátá. Občerstvili jsme se v příjemném posezení malého bufetu, po dalších asi 15 kilometrech znovu vysušení horkem jsme doplňovali zásoby tekutin ve stínu občerstvení lanového centra v Prešově a sledovali neúnavné děti při zdolávání zavěšených lanových drah. Z Prešova vedla nádherná cyklistická „dálnice“ vybudovaná z evropských fondů přes krásný Velký Šariš, po které to jelo téměř „samo“. Sledujícíce neustále řeku Torysu, a opět s koupací zastávkou v tentokrát čistém Rožkovianském rybníku, jsme dorazili až do Lipan. Čekání na ubytování v rámci farnosti sv. Martina z Tours nám zpříjemnil mládenec, snad kněz?, hrou na historické harmonium, které zakoupil na *bazošu* v České republice (vyrobila firma Johann Michl & syn 1880–1945). Skromně poznamenal, že není žádný muzikant, a zahrál nám jednu z Bachových skladeb. Po osvěžení ve sprše jsme zašli na mši svatou, duchovně posílení jsme se nasýtli i fyzicky a postupně jsme se vytratil do „hajan“.

V úterý 16. 7. jsme po ranní mši svaté a snídani vyrazili směr Stará Lubovňa. Cestou jsme míjeli obce většinou protnuté uprostřed hlubokým korytem řeky a silnicí s řadami menších domků po obou stranách, s dřevěnými sloupy s elektrickým vedením. Často s hnízdem čápa. Mnohdy v jedné obci byli aspoň tři kostely a každý patřil jinému církevnímu společenství – katolíkům, řeckokatolíkům a evangelíkům (ve Vysoké nad Uhom i kalvinistům). Také názvy obcí byly na cedulích slovensky a v azbuce současně. Zvlněná krajina blažila naše oko, s užíváním krásných výhledů jsme se postupně přiblížili na dohled Lubovnianského hradu. Pavel, který byl vždy před námi, nás ujišťoval o výborném jídle v restauraci Palma. A měl pravdu. Velmi jsme si pochutnali.

Vypadalo to na déšť, bylo dusno, s plnými břichy po obědě, přemýšleli jsme, jak si cestu zpříjemnit a zkrátit. Vydali jsme se „cyklostezkou“, ale nebyla to dobrá volba, jeli jsme hnáni mraky hmyzu po vyjetých kolejích těžkým vozem, až se Šárka zabořila do čerstvého jemného bláta po kotníky, neboť jela první. Vy-

padala jak po cyklokrosu. Déšť nás dostihl a my dorazili do cíle naší poutě obce **Litmanová!** Sešli jsme se před budovou Půt-nicko-informačního centra a společně se vyfotili.

Jako kdybychom toho neměli už dost, za dvě hodiny, po 18. hodi-ně jsme už vyráželi do kopce na horu Zvir, na místo, kde se zjevo-vala v letech 1990 až 1995 Panna Maria dvěma dívkám: jedenác-tileté Ivetce Korčákové a dvanáctileté Katce Česelkové, byl s nimi i Katčín bratr Miško. Na hoře jsme byli téměř sami. V klidu veče-ra, každý sám i potom ve společné modlitbě, jsme procházeli celý otevřený prostor poutního místa a setrvávali v duchovním usebrá-ní. Představa, že je tady Panna Maria s námi, silný zážitek umoc-ňovala. – Během posledního zjevení 6. srpna 1995, když se Panna Maria loučila s lidmi, řekla: „Zůstávám na této hoře přítomná.“ (Wal-czyk 2023, str. 42) – Nejvíce jsme to vnímali v tichém prostoru malé

Kapličky zjevení, dří-ve tradičním „majda-nu“ (dřevěná chat-ka, útočiště na pas-tvinách), kam Pan-na Maria po celých pět let přicházela a usedala na lavič-ku, která je zde stá-le. Měli jsme rov-něž pěkné setkání s emeritním arcibis-kupem a metropoli-tou řeckokatolické církve na Sloven-sku vладыkou Já-nem Babjakem, kte-rý je duchovním ot-cem a ochráncem tohoto místa. V ra-dostné náladě jsme

sestupovali z hory dolů. **Ve středu 17. 7.** ráno jsme pospíchali opět nahoru na mši svatou v 10.30 a modlitbu růžence. Bylo nevlídno a hrozil déšť. Ani toto počasí však neodradilo dost lidí od účasti na mši svaté. Stáli pod deštníky nebo někteří byli schováni ve větší Kapli Čistoty (vedle Kapličky zjevení), z níž je otevřený výhled na kněžiště, které je zastřešené. Poutní místo je v péči řeckokatolické církve, proto je mše sloužena podle východního obřadu a trvá dvě hodiny. Je to tu jiné, pěkně bohatě zdobené, mnoho ikon.

Na oběd holky uvařily výbornou polévku, neboť zásoby potravin byly malé a nebylo kde nakoupit. Zbytek dne jsme si každý užil po svém, jen večer jsme se setkali, abychom se v prudkém kopci hory Zvir pomodlili společně křížovou cestu. Texty s hlubokým rozjímáním byly umístěny přímo na zastaveních. Netušili jsme, že touto cestou Panna Maria třikrát doprovázela dívky při návratu do obce.

V pátek 19. 7. jsme měli domluvenou ranní mši svatou speciálně pro nás s arcibiskupem Babjakem v kapličce v 5 hodin ráno. Byl to rychlý, ale krásný start dne. Následovalo vřelé rozloučení, načerpání požehnané vody z pramene, sestup a balení. Rozhodli jsme se ještě dobře poobědvat v místním penzionu. Byla to dobrá volba! Někteří z nás ochutnali i místní tradiční jídla. Spokojeni jsme se rozloučili a popřáli si dobrou cestu (část jela vlakem a část autem). Zpáteční jízda autem i vlakem trvala přibližně stejně, tak jsme se nakonec šťastně setkali zase u našeho kostela v Hejčíně. To byla teda jízda!

Ujeli jsme asi 220 kilometrů s denními rychlostními průměry 12,6–17,5 km/hod. a nastoupali jsme celkem 2,7 kilometrů. Prasklá duše se opravovala pouze dvakrát, nikomu se nic nestalo... Bohu díky!

Příště tedy neváhejte a přidejte se k nám. Je to jedinečné, neopakovatelné a v každém případě doprovodné auto je zárukou, že všichni dorazí do cíle i zpět...

Majka a spol.

FARNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

Moc si vážím si toho, že obětavostí několika mladých lidí již několik let v Hejčíně bývá farní příměstský tábor. Jeho letošní vedoucí: Daniela Huta, Honzu Kubeše a Aničku a Ludmilu Návratovy jsem požádal o rozhovor.

Děvčata a kluci, máme za sebou farní příměstský tábor. Jaké jsou vaše dojmy?

Honza: Letos bylo dětí hodně, kapacita se rychle zaplnila. A myslím, že děti si to užily. Doufám, že se nám tábor povedl.

Dan: Mně se tábor líbil. Vlastně první rok jsem ho vedl (po Vaškovi Kubešovi) a udělali jsme nějaké změny. Například nepřespávali jsme (tu jednu noc, kdy se nespí doma u rodičů) tady, ale jeli jsme na domluvenou chatu, kde to bylo trochu náročnější. Ale myslím, že děti si to užily a uvidíme – jestli se jim to líbilo, tak to příští rok zopakujeme.

Líbil se mi zájem, který o tábor byl, jak to zmiňoval Honza. Počet míst se zaplnil dvakrát rychleji než v předchozím roce. Takže to je pozitivní: že děti na tábor chtějí.

Ludmila: Mě taky překvapilo, že bylo hodně dětí. Vloni jich bylo míň. Ale myslím, že na to, že jsme byli jen čtyři vedoucí, tak jsme to docela zvládli.

Anička: Mně se líbilo, že jsme ze čtvrtka na pátek jeli přespávat na tu chatu. Tam nevadilo, že je dětí hodně, tam je hodně prostoru, takže se tam všichni někam rozutekli, a večer jsme měli volný program, a tak si tam spolu hráli, zpívali jsme u ohně a užili si to, že jsme spolu.

A všechny děti chtěly spát ve stanech. My jsme jim nabízeli, že můžou spát v chatě, jestli se bojí. Ale oni všichni vzali stany, začali je stavět a byli nadšeni, že budou spát tam. A roztomilé bylo, když malá sedmiletá Anežka řekla: „Já chci spát vedle toho pana učitele v bílým...“ a myslela tím Dana, který měl bílé tričko.

Budete mít nějakou zpětnou vazbu od dětí nebo od rodičů, uspořádáte nějaké setkání? Máte to nějak promyšlené?

Dan: Máme. Dávali jsme jim devět otázek, oni je na papír zodpověděli a zde jsou shrnuty odpovědi dětí, které byly nejčastější:

Co bylo na táboře nejlepší? Přespávačka, vybíjená, úterní výlet.

Co se vám moc nelíbilo? Tvoření, horko.

Jaký program/hra vás nejvíce bavil? Vybíjená, želvičky, úkoly vedoucím.

Bylo lepší přespávání v místnosti nad sakristií nebo na chatě? Na chatě.

A moc důležitý dodatek od nás ode všech: ***Děkujeme paní Werdichové za skvělé obědy.***

Už jste to trochu zmínili, ale zeptám se na to teď přímo: V čem byl letošní tábor jiný než ty předchozí?

Honza: Myslím si, že Dan to vedl víc na dobrovolné bázi. Když se děti nechtěly zapojit, mohly si dělat něco svého. Kdežto Vašek to dělal tak, že program je prostě pro všechny.

Dan: Já jsem se letos snažil zachovat formát tábora, jak byl po těch předchozích šest nebo sedm let, ale ony ty děti se za tu dobu hrozně změnily. Ti, co tu byli letos poprvé, nebo kteří jsou tu noví, tak ti mají trochu jiné zájmy, nebo je baví něco jiného než ty předchozí ročníky. Takže já jsem to udělal na zkoušku víc sportovní a volnější. Dali jsme víc her venku, dali jsme to fyzicky náročnější, protože máme na táboře hodně skautů. A další novinka spočívala v tom, že jsme nepřespávali tady, ale jeli jsme na chatu do Velkého Újezda a tam jsme stanovali, vařili jsme si tam sami. A tak jsem to nechal, jak se to vyvine a jestli to děti bude bavit. A když ano, tak to zopakujeme příští rok.

Do skupin jsme byli rozděleni letos tak, že byli v jedné skupině ti nejmladší, pak dvě skupiny středních a pak skupinka nej-

starších. Program se přizpůsoboval těm mladším, ostatní to měli upravené tak, aby to bylo vyrovnané. Překvapilo mě, že do vybíjené se zapojili mladší stejně jako starší, a kdo nechtěl hrát vybíjenou, tak pro ně byl připraven náhradní program, nebo si povídali. Aby se nenudili. Takže toto vidím jako velkou změnu oproti předchozím našim táborům.

Ludmila: Mně se taky líbilo to, že jsme měli skupinku mladších, protože ty mladší děti se stejně nejraději baví s těmi mladšími. Vloni jsme měli mladší děti mezi těmi staršími a ony se pak ve skupince buď nezapojovaly, nebo utekly do jiné skupinky. To letos bylo lepší.

Anička: Letos jsme výlet, který míváme každý rok, pojali tak, že jsme šli do centra Olomouce a prozkoumávali jsme město. Po cestě (abychom jenom nešli) měly děti vyhlížet různé stanovené věci (žluté auto, bílou popelnici, holuba atd.) a najít jich co nejlíc. A měla jsem dojem, že to je taky bavilo.

Hodně mě zaujala vaše narážka na to, že děti jsou jiné než dřív. V čem konkrétně?

Dan: Já vidím velký rozdíl v tom, co chtěli hrát před třemi lety. Protože máme záznamy ze všech našich táborů, tak vidím, jaké hry jsme hráli tehdy. V minulém a předminulém roce byly velmi oblíbené fyzické aktivity v podobě kontaktních her, takže hráli „buldoky“, rybičky – rybáře a takové drsnější hry, ale postupně to jde spíš do těch míčových. Takže to byla jedna odlišnost – v tom sportu.

Dál v předchozích ročnících děti víc bavilo kreslit nebo dělat něco intelektuálního, kdežto teď se to víc směřuje do toho sportu. A to víc týmového, než když hraje každý sám za sebe.

A vám samotným tábor přinesl nějaké nové zkušenosti?

Honza: Určitě. Já chodím do skautu, tam taky vedu děti, takže každá zkušenost je pro mě dobrá. Tábor k tomu byl dobrou příležitostí. Člověk tu má prostor se projevit kreativně v chystání programu. Letos nás ve vedoucím týmu nebylo

tolik jako dřív, takže každý z nás měl hodně příležitostí něco vymyslet.

Dan: Mě ten tábor hodně baví i proto, že já celý rok dělám něco jiného. Jsem celý rok v práci, ve škole a potom přijde týden, kdy se věnuji těm dětem, vymyslím hry a mám možnost se projevit i jinak než ve svém oboru.

Ludmila: Já jsem asi získala zkušenost s vymýšlením her pro starší děti a s tím, co je zajímavá. Protože ve skautu máme jen „benjamínky“ a ti jsou mladší než děti, které jsme měli na táboře.

A v čem je to jiné tady oproti tomu, když vedete skauty?

Honza: Mrzí mě, že jsem ty děti během tábora nestihl poznat. Hlavní rozdíl je v tom, že ve skautu je má člověk po celý rok, scházíme se každou středu a pátek, a tak člověk ty děti zná víc.

Anička: Já ve skautu taky vedu mladší děti, než jsme měli zde, a ty jsou míň samostatné. Musíme jim se vším pomáhat. Když jdeme na výlet, musíme zkontrolovat, jestli s sebou mají všechno. Zatímco děti na táboře byly starší, takže jsme jim nemuseli skoro s ničím pomáhat, byly samostatné.

Ludmila: Mě taky trochu mrzelo, že ve skautu poznám ty děti víc. Skautský tábor je oproti příměstskému lepší v tom, že tam jsme i přes noc. Děti na příměstském táboře nezažijí třeba to, že si samy vaří večeři, nebo to zpívání u ohně jsme taky měli jen tu jednu noc.

Poslední moje otázka: Myslíte si, že farní tábor těm dětem je k užítku v jejich víře?

Honza: No, za mě: nevím. Doufám, že si z toho příběhu něco odnesou, ale nevím, jestli je ten příběh úplně ve středu jejich zájmu. Jestli se to spíš nevytrácí.

Dan: My jsme letos měli téma narození našeho Pána Ježíše Krista, jmenovalo se to potom *Cesta do Betléma*. Myslím, že to téma se zas tolik neprobírá, protože se to připomíná o Váno-

cích a tábory jsou v létě. Tak jsme se tomu příběhu chtěli věnovat. Ale tím, jak to bylo sportovní, tak těch tematických příběhů nebo těch her nebylo tolik. A jak jsem mluvil o tom rozdílu oproti dřívějším letům, tak do toho, co děti baví teď, se těch příběhů nedá vložit tolik. Příští rok bych asi zkusil dát tam příběhu víc a přitom to střídat s těmi ostatními aktivitami.

A kromě toho příběhu si myslíte, že děti na táboře ovlivňuje modlitba před jídlem nebo mše svatá, kterou jsme měli ve středu?

Honza: Já si myslím, že snad ano, doufám. Ale podle mě nejvíc záleží na kolektivu, na těch ostatních dětech. To je ovlivní nejvíc. Když jsou tam věřící děti nebo hluboce věřící děti, které na ně můžou „dýchnout“ tu atmosféru, tak to je asi to hlavní.

Ludmila: Já myslím, že když ty děti chtějí na táboře hledat víru, tak můžou. Měli jsme tam modlitby před jídlem a tak. Ale myslím, že ty děti, které to moc nezajímá, tak z toho měly jen ten obyčejný příběh o narození Pána Ježíše.

Anička: Já bych řekla, že děti nejsou zvyklé na tábory pro věřící, kde by se probírala nějaká duchovní témata. A nejsou ani moc zvyklé na to, že na táborech by se mělo modlit. Protože když jsme se modlili před obědem a zeptali jsme se, jestli by si někdo chtěl vzít modlitbu, tak nikdo nechtěl, takže jsme modlitbu před jídlem vedli jen my vedoucí.

Ludmila: Oni možná ani dost nevědí, jak na to.

Dan: Když jsme v úterý měli výlet po Olomouci, skupinky šly každá zvlášť a poznávali jsme Olomouc. Chodili jsme po různých místech, měli jsme svačinku třebaš u nějakého pomníku (zrovna moje skupinka). A protože děti byly ve skupinkách podle věku, tak v to úterý se mi zdálo nejvýraznější: měly větší možnost se poznat a bavily se jen spolu, protože tam nebyly ostatní skupiny. A to vedlo ke sdílení i těch duchovních věcí.

Za rozhovor děkuje P. Gorazd

PODĚKOVÁNÍ RODIČŮ

Za všechny rodiče dětí, které se účastnily farního příměstského tábora, bych chtěl touto cestou moc poděkovat Danu Hutovi, Lidušce a Aničce Návrátovým a Honzovi Kubešovi za jeho zorganizování a pěkné vedení. Velmi nás těší, že se této služby chopili mladí z našich farností. Je krásné sledovat, že touha po službě druhým je v mladých stále živá. Co jsem mohl z reakcí dětí vypožorovat, byl program povedený.

V neposlední řadě také děkujeme paní Werdichové za přípravu chutných pokrmů.

Těšíme se na příští rok, že se již tradiční „farní příměšťák“ znovu uskuteční.

Vít Andrlé

RECEPTY Z FARNÍHO GULÁŠE

Nabízíme dva vítězné recepty ze soutěže o nejlepší buchtu, organizované při červnovém farním guláši.

MECHOVÉ ŘEZY

1. místo – Marie Klimčáková

Doba přípravy: 120 minut, 1 řez: 2264 kJ/541 kcal.

Na 12 řezů si připravíme následující suroviny.

Na korpus: 150 ml řepkového oleje, 150 g baby špenátu, 375 ml podmáslí, 3 vejce, 200 g krupicového cukru, 480 g hladké mouky, 6 g jedlé sody.

Na krém: 300 ml 40% smetany ke šlehání, 300 g mascarpone, 40 g moučkového cukru.

Na dohotovení: lyofilizované maliny, fondánová vajíčka, jedlé květy.

Příprava:

1. Do mixéru vlijeme olej a postupně přidáváme špenát, vždy důkladně rozmixujeme. Do větší mísy nalijeme podmáslí, doplníme vajíčka, cukr a špenát umixovaný s olejem, směs prošleháme.

2. V jiné míse smícháme mouku s jedlou sodou a prosejeme ji k tekutým ingrediencím. Těsto vlijeme do obdélníkové formy o rozměru 22 × 32 cm vyložené pečícím papírem.

3. Korpus pečeme při 175 °C zhruba 45 minut a necháme vychladnout na mřížce. Seřízneme vršek i okraje a dáme je stranou, zbylou část korpusu vložíme do nastavitelného dortového ráfku.

4. Na krém vyšleháme smetanu s mascarpone a moučkovým cukrem dotuha, nanese ho na připravený korpus a uhladíme

stěrkou. Odloženou část korpusu rozdrolíme na drobky a posypeme krém.

5. Povrch dezertu dozdobíme drcenými lyofilizovanými malinami, fondánovými vajíčky a jedlými květy. Necháme ho ztuhnout v chladničce.

* * *

BANÁNOVÉ ŘEZY

3. místo – Radka Kremínová

Piškot (korpus): 2 vejce, ½ hrnku cukru krupice, ½ hrnku vody, ½ hrnku oleje, 2–3 polévkové lžíce kakaa, ½ prášku do pečiva, 1 hrnek polohrubé mouky.

Dále: 2 ks větších banánů.

Šlehačková vrstva: 500 ml smetany ke šlehání, 1 polévková lžíce cukru moučky (podle chuti), stabilizátor do šlehačky želatinový banánový.

Pudinková vrstva: 1 litr džusu s banánovou příchutí, 2 ks banánového pudinkového prášku, cukr podle chuti.

Postup:

Ušlehat vejce s cukrem do husté pěny, přidat kakao, vodu, olej, mouku s práškem. Těsto nalít na plech vymazaný olejem a vysypaný hrubou nebo polohrubou moukou. Péct 20 minut při 170 °C. Vychladlý korpus poklademe kolečky banánů, které zakryjeme vyšlehanou šlehačkou, do které jsme zamíchali ve vodě rozpuštěný stabilizátor s příchutí (Ize ho zakoupit v prodejně Modrý ráj v Prostějově). Dát na 2 hodiny vychladit do lednice.

Džus s pudinkovým práškem a cukrem povařit. Jakmile začne tuhnout, odstavit, chladit za stálého míchání a vlažný nalít na ztuhlou šlehačku. Hotové řezy nechat vychladnout v lednici do druhého dne.

Dobrou chuť všem!

MARTIN HEJNAR – OLOMOUCKÝ (A HEJČÍNSKÝ) PATRIOT

Martine, poskytl jsi nám do farní knihovny výtisk své bakalářské práce, kterou se ti ve škole podařilo obhájit s výborným hodnocením. Je to už druhá tvá práce. Ta první se týkala hejčínského kostela a jeho varhan, což je téma tobě velmi blízké. Jsem ti velmi vděčný za to, že se s námi o výsledky své námahy takto dělíš.

Mohl bys nám představit svou druhou práci, kterou teď do farní knihovny přidáme?

Tématem práce jsou olomoučtí mučedníci nacistického režimu. Vzhledem k rozsahu práce jsem vybral pět perzekvovaných kněží podle dvou kritérií. Prvním z nich bylo jejich působení v Olomouci a druhým jejich smrt následkem perzekuce, ať už při ní nebo v jejím důsledku po ní.

Samotné pojmenování „olomoučtí mučedníci“ pak může být zavádějící. Význam toho slova se obvykle vztahuje na osoby, které přišly o život přímo v důsledku své víry. Okolnosti perzekuce vybraných kněží se však odlišují, nechtěl jsem ale rozlišovat, kdo byl „kněžskou obětí“ a kdo byl přímo „mučedníkem“, ale použil jsem toto označení pro všechny, jelikož přesah víry v jejich činech nelze přehlížet.

I v tomto druhém případě jsi zůstal věrný historii Olomouce. A mne velmi zaujalo to, co v práci píšeš o historii Olomouc v době nacismu a vůbec o situaci v katolické církvi v protektorátu i v Sudetech. Co nového vnesla práce na bakalářce do tvého vztahu k Olomouci?

Můj vztah k Olomouci práce nijak zvlášť neovlivnila, spíše jsem měl díky ní příležitost navštívit mnohé místní instituce. Mile mě překvapilo i zázemí a služby ne příliš známé Arcibiskupské knihovny, kterou mohu jedinečně doporučit ostatním farníkům.

Vzhledem k tomu, že jsem se dějinami Olomouce v období nacismu předtím nezabýval, ani obecně církevními dějinami, bylo to pro mne poměrně nové téma. Snažil jsem se proto nastudovat co nejvíce literatury, což mi velmi rozšířilo obzory a pomohlo mi pochopit vztah církve k nacistickému režimu. Důležité a zajímavé postřehy jsem se pak snažil sumarizovat do přehledových kapitol, které předcházejí portrétům olomouckých mučedníků.

Když se pokusíme představit si tehdejší dobu konkrétně: V čem to bylo tehdy těžké být knězem nebo vůbec být katolíkem?

Řekněme, že církev byla asi nejvýznamnějším ideologickým protivníkem nacismu, spolu s komunisty. Nejenže je nacistická ideologie neslučitelná s křesťanským učením, ale církev tehdy měla stále velký vliv na mnohé oblasti společenského života, zejména pak v katolických jihoněmeckých zemích. Stěžejní byl její vliv na výchovu mládeže, kterou nový režim potřeboval získat na svou stranu. Katolíci, zejména pak kněží, byli jakožto ideoví protivníci veřejně diskreditováni a podrobeni dohledu. Režim vyhledával každou záminku k tomu, aby se mohl nepohodlných osob zbavit. K radikálnímu řešení církevní otázky se však nacisté nikdy neodhodlali. Pozice katolíků se také velmi odlišovala v jednotlivých částech říše. Přímo v Německu byli alespoň do nějaké míry chráněni konkordátem z roku 1933, jinak tomu ale bylo v poraženém Polsku, kde protikatolický teror nabýval výrazně větších rozměrů.

Takže i u nás se nacisté zaměřili na to, aby omezili vliv církve na mládež...

Určitě ano. Ať už postupným omezováním výuky náboženství, nebo rušením katolických spolků a organizací. Na druhou

stranu bylo prostředí církve poněkud překvapivě dlouhou dobu jedinou příležitostí ke stýkání většího počtu lidí, které úřady tolerovaly. U nás také hrálo velkou roli vlastenectví českých kněží. Docházelo tak ke střetům s nacistickou správou nejen proto, že kněží hájili křesťanské hodnoty, ale také svou okupovanou zemi.

Když se, Martine, ještě vrátím k tomu, že sis opět zvolil olomoucké téma, přiznám se, že mne hodně zaujala ta pasáž tvé práce, která popisuje přenesení tělesných pozůstatků P. Kamila Jaroše (jednoho z těch, o nichž píšeš). A úplně jinak ke mně teď promlouvá jeho hrob na hřbitově v Neředíně. Můžeš o sobě říci, že i ty jsi v důsledku svého bádání získal nový vztah k některým místům v Olomouci a že ta místa teď k tobě promlouvají víc než doposud?

Ještě než odpovím, tak zmíním, že u P. Jaroše je zajímavé to, že krátce po svém kněžském svěcení navštívil náš hejčínský kostel.

Co se týče těch míst v Olomouci, tak například Arcibiskupský kněžský seminář teď vnímám jako symbol protinacistického odporu. V té době, ale i nyní, se jednalo o velmi významnou instituci. O to víc oceňuji hrdinství a odhodlání oněch kněží, které je na chodbách semináře připomenuto pamětními deskami s bustami umučených kněží.

Zde je na místě říci, že ty ses zabýval pěti kněžími a z toho tři byli představenými semináře.

Ano. Jeden z nich, P. Jaroslav Šumšal, byl dokonce vicesuperior, tedy zástupce hlavního představeného semináře. Druhým z nich byl již zmíněný P. Jaroš, který byl ekonomem. A třetím byla zajímavá postava Mariana Myrona Kalynce, což byl emigrant, bazilián ze Zakarpatské Rusi, která byla obsazena Maďarskem. Tamní seminář se poté přesunul do Olomouce a právě Kalynec byl jmenován představeným tohoto provizorního řeckokatolického semináře.

Můžeš nám ještě krátce přiblížit zbývající dva z té pětičky kněží?

Dalším z nich byl pater Josef Šumšal, který působil jako katecheta, nejprve v několika moravských vesnicích, než se usadil v Olomouci. Posledním z této pětičky byl dominikán Patrik Kužela, kterému právě jeho zatčení již zabránilo stát se knězem. Patrik byl velmi nadějný mladý intelektuál původem ze slováckého Vlčnova. Krátce před válkou studoval ve Francii a celý jeho příběh a jeho zatčení je vlastně velmi kuriózní – o tom víc v práci samotné.

Už jsi zmínil, že víme, že P. Kamil Jaroš v den svého kněžského svěcení odpoledne s rodiči navštívil náš hejčínský kostel. Dozvěděl ses při svém bádání ještě něco jiného nového o našem kostele nebo farnosti?

Při bádání jsem se seznámil i s postavou kněze, který zde v té době působil, P. Josefem Dosedlou. Jeho osud je zajímavý tím, že byl perzekvován jak za nacistického, tak potom za komunistického režimu. Dále je možné se v mé práci dočíst o válečných osudech přítele olomouckých mučedníků, sochaře Julia Pelikána, jenž vyzdobil hejčínský kostel svými sochami. Za protektorátu také hejčínský kostel přišel o svou zvonkohru, neboť zvony z ní byly spolu s dalšími téměř deseti tisíci zvony zabaveny pro válečné účely říše. Do protektorátní doby se také datuje zřízení samostatné farnosti při hejčínském kostele v roce 1943.

Martine, ve tvé práci je věnována poměrně obsáhlá pasáž také osobě Leopolda Prečana. Mohl bys k tomu něco říci nám, kteří jsme tu – dalo by se říci – strážci jeho hrobu?

Prečan byl jedním ze tří biskupů, kteří v protektorátu zůstali ve svém úřadě, neboť ostatní biskupové zemřeli a s obsazením jejich stolců papež vyčkával. Bádání o Prečanovi navíc není zdaleka u konce. Například Petr Kopecký ve své diplomové práci odhalil některé indicie, které nasvědčují tomu, že se Leopold Prečan mohl podílet na protinacistickém odboji, především po finanční stránce. Po válce se měl Prečan zase při návštěvě pre-

zidenta Beneše představit jako člen odbojové skupiny *Viktoria*. Prokázání jeho odbojových aktivit je však komplikované.

Berme také v potaz, na jak tenkém ledě Prečan balancoval, ještě k tomu ve svém pokročilém věku. Na Prečana byl také vyvíjen značný tlak v souvislosti s atentátem na Heydricha, kdy se něm nacisté a kolaboranti dožadovali potrestání jednoho z iniciátorů atentátu, předsedy exilové vlády Msgre. Jana Šrámka. Dále byl v souvislosti se zvratem na východní frontě Prečan donucen k sepsání listu, v němž musel odsoudit Sovětský svaz a bolševismus. Z obou situací se ale arcibiskupovi podařilo vybruslit velmi chytře, aniž by se dopustil jakékoliv formy kolaborace.

Martine, jak pro tebe tato práce byla namáhavá a jak přínosná?

Téma určitě nebylo jednoduché. Už jen z toho důvodu, že církevní historie u nás nemá tak pevné kořeny a existuje jen několik málo historiků, kteří se zabývají přímo nacistickou perzekucí duchovních. Další byla jakási náročnost emocionální, protože mi v archívech procházely pod rukama originály dokumentů, dosvědčující obzvláště bolestivé a tísnivé věci, takže bylo třeba udržet si i jakýsi zdravý odstup od toho, čím se člověk zabývá a čím se probírá. Nacházel jsem například korespondenci přímo z jedné z káznic, respektive jednoho z koncentračních táborů, právě od P. Jaroše. Ale byly tam i mnohé další zajímavé dokumenty, například od významných českých i německých církevních hodnostářů nebo podpisy významných osob, třeba generála Ludvíka Svobody.

Jaké plány máš dál?

Nyní se od badatelského zaměření přesunuji už k učitelskému zaměření a chtěl bych v budoucnu působit na jednom z olomouckých gymnázií. Co se týče bádání, tak mi toto téma připadá zajímavé i nadále a rád bych svou práci v budoucnu více rozšířil. Zajímalo by mě i téma komunistické proticírkevní perzekuce, a to opět v Olomouci, rád totiž historii poznávám právě ve vztahu k prostoru, ve kterém se pohybují.

Martine, jak tě to, že ses věnoval této práci, obohatilo po stránce tvé osobní víry, vztahu k Bohu?

Na těch tragických příbězích člověk pochopil, že je někdy třeba učinit velkou a mnohdy i bolestivou oběť za to, co člověk považuje za správné. I když tím můžeme ohrozit nejen sebe, ale i ostatní, tak je třeba se za pravdu a správnou věc bít. A vzhledem k tomu, že se jednalo převážně o velmi mladé muže, v případě Patrika Kužely až muže v mém věku, tak si člověk všímá neuvěřitelného hrdinství a odhodlání, jehož motorem nebylo nic jiného než křesťanská víra. Smutná je pak skutečnost, že tyto hrdinské činy zůstaly vesměs pozapomenuty a drobná svědectví o nich podávají už jen pamětní desky, kolem kterých kolikrát procházíme bez povšimnutí.

Takže tvým úkolem bude vychovávat další generaci, ke které ty desky budou mluvit a která bude tušit něco o tom, jaké události se za nimi skrývají.

Děkujeme ti, Martine, a přejeme ti do tvé další práce hodně sil i Boží pomoci!

Práce je dostupná i online v archivu závěrečných prací:
<https://is.muni.cz/th/dg26p>.

Připravil P. Gorazd

Z FARNÍ KNIHOVNY

Navazuji na rozhovor otce Gorazda s Martinem Hejnarem v tomto vydání Hejčínského oka.

Už několikrát mě napadlo, jaké štěstí má naše farnost na varhaníky. Máme jich hned několik a vděčně vzpomínáme na RNDr. Zdeňka Frydrycha, CSc. († 2021) a doc. MUDr. Pavla Majera, CSc. († 2018). Je to zcela výjimečné. V osobě Martina Hejnara nám „roste“ další i profesně vzdělaný odborník na varhany a muzikant.

V rámci svého studia na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, oboru hudební vědy a historie sepsal seminární práci a bakalářskou práci. Obě nám dal k dispozici do farní knihovny. Jako knihovnice farní knihovny, kterou mám v péči, mu děkuji a přečtení jeho prací všem vřele doporučuji. Martinovi přejeme úspěšné dokončení studia a radost z vybraného povolání.

Martin Hejnar

Chrám svatého Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně a jeho varhany

2022, 45 normostran a fotografie

Dočteme se o historii kostela a varhan, větší část práce je věnována odborné technické stránce nástroje. Práci je možné přečíst i online na stránkách farnosti: v odrážce „HISTORIE“ – „Varhany“, kde v textu najdete odkaz.

Martin Hejnar

Olomoučtí mučedníci nacistického režimu

2024, 106 normostran

O osobnosti mladého bratra Patrika Marii Kužela, který je v bakalářské práci uveden, máme ve farní knihovně knížku P. Jiřího Maria Veselého: *To není sen*, vydanou v roce 1999. Internetový odkaz na bakalářskou práci – viz rozhovor.

V souvislosti s letošní cyklopoutí na Slovensko, viz článek v tomto vydání zpravodaje, přidávám do farní knihovny hned dva nové tituly (ve slovenštině) o událostech na hoře Zvir u obce Litmanová. Tyto knihy neseženete jinde než v obchůdku na hoře Zvir, jsou tedy vzácné díky nedostupnosti i obsahu.

Ján Babjak SJ

Zostávam na tejto hore prítomná

Petra n. o. 2024, 238 stran

Knihu napsal arcibiskup metropolita řeckokatolické církve na Slovensku Ján Babjak, který se od roku 2003 o místo zjevení

(probíhala v letech 1990–1995) zajímá a stará, tj. od doby svého vysvěcení na biskupa Prešovské archieparchie řeckokatolické církve. Poté, co nechal znovu prověřit pravost zjevení a jejich dogmatickou nezávadnost novou komisí, zasadil se o uznání poutního místa ze strany církve. Postaral se o praktické zajištění fungování tohoto místa: stálé služby kněží, vybudování důstojných podmínek pro slavení mše svaté, duchovní provázení i zařízení pro poutníky.

V roce 2010 bylo místo „afiliované“, tzn. duchovně propojené s bazilikou Santa Maria Maggiore v Říme, aby poutníci mohli získávat při návštěvě tohoto místa odpustky. Arcibiskup Babjak dělá vše proto, aby lidé mohli přicházet na horu Zvir, jak si to přála Panna Maria, která při posledním zjevení v roce 1995 sdělila: „Na tomto místě jsem neustále zvláštním způsobem přítomná.“

Kniha je velmi systematická. Vnímám to tak, že arcibiskup Babjak přistoupil k psaní jako člověk odpovědný za správu tohoto poutního místa. Najdete zde informace o všem, co se v prostoru hory nachází, představuje obě vizionářky (Iveta Hudáková, roz. Korčáková, a Katka Vislocká, roz. Česelková), jejich vyjádření, jak události vnímaly jako malé (první zjevení), vrací se k poslednímu zjevení, jak vše hodnotí nyní s odstupem času. Kniha dále obsahuje citace všech poselství Panny Marie, v závěru je kapitola: *Povedali o Litmanovej*, kde je stručně o filmu *Ivetka a Hora*, o rozhovoru Jana Krause v pořadu *Uvolňte se, prosím* a kapitola *Duchovné poselství Neposkvrnenej čistoty na Hore Zvir v Litmanovej*. Kniha je bohatě proložena fotografiemi.

ÚRYVEK Z KNIHY (přeložila jsem do češtiny):

4. srpna 1991

Večer před zjevením začalo silně pršet až do začátku mše svaté, která se konala na hoře o 11 h. v den zjevení. Nebylo

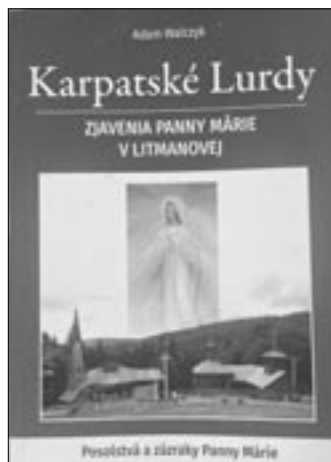
lehké se dostat přes rozvodněný potok na horu, zvláště pro nemocné a staré lidi. Počet lidí převýšil půl miliónu. Panna Maria měla modrý plášť a závoj, bílé šaty, korunu, růženec a byla bosa. Plášť už neměla tak špinavý jako minule. Podívala se na všechny lidi smutná... Ivetka se jí zeptala, jak se to stalo, že jí zmizely skvrny z pláště. Řekla: „Mnozí z vás mi dnes přinesli oběť.“ Potom důrazně řekla: „Děti moje, nehřešte, neboť nevíte, jak si tím škodíte.“

Adam Walczyk
Karpatské Lurdy

Wydawnictwo AA s.c. 2023,
156 stran

Autor této knihy mj. popisuje, jaké stavby se v areálu poutního místa nachází, v úvodu o obci Litmanová, o vizionářkách, řeckokatolické církvi, pramenech, uvádí praktické informace ke každodennímu duchovnímu programu, možnosti svátosti smíření, získání odpustků, ale velmi stručně.

Větší část knihy obsahuje poselství Panny Marie, její vyjádření k tématům jako např.: růženec, modlitba, rozjímání nad umučením Syna, písně, putování. Fotografií zde tolik není. V závěru je výborný rozhovor s arcibiskupem Jánem Babjakem a modlitby.

ÚRYVEK Z KNIHY (přeložila jsem do češtiny):

Křížová cesta

Kromě křížové cesty v Jeruzalémě, v La Salletě a v Litmanové není na světě jiné místo, kde se lidé modlí tuto pobožnost rozjímající nad Ježíšovým umučením a smrtí, a přitom jdou cestou, po které kráčela také Panna Maria. Neboť vlastně v Litmanové jsou zastavení křížové cesty postavené podél

chodníku, po kterém kráčela během zjevení Panna Maria sestupujíc z hory 5. srpna a 2. října a ještě jednou.

Obě knihy jsou výborné. Po přečtení těchto knih se těším se na další pouť do Litmanové, abych ji prožila ještě plněji. Je dojemné číst v poselstvích, jak moc Matce Boží na každém z nás záleží, jak jsme milováni.

knihovnice Marie

FARNÍ POUŤ DO PUSTIMĚŘE

„Vzhůru, chod’me v Hospodinově světle!“ (Iz 2,5)

Milí bratři a sestry, srdečně vás zveme na již čtvrtou farní pouť, tentokrát do Pustiměře u Vyškova.

Proběhne v sobotu 7. září. Hlavním bodem bude mše svatá v pustiměřském kostele svatého Benedikta v 11.30 hodin.

Každý může zvolit „formát“, jaký mu vyhovuje — putovat 6 km pěšky od vyškovského nádraží (po cyklostezce, takže žádný náročný terén), nebo dorazit přímo až na mši svatou.

Po bohoslužbě se zajdeme podívat na nedaleké zbytky románské rotundy svatého Pantaleona a pak poobědváme, v piknikovém stylu, z vlastních zásob a, když nám bude přát počasí, spočineme.

Při pouti budeme mít na paměti především nový školní rok – budeme prosit za požehnání pro všechny školáky, studenty a učitele..., ale zároveň můžeme mnohohlasně prosit za všechno, co si poneseme ve svých srdcích.

Podrobnosti, včetně případného vlakového a autobusového spojení, najdete na plakátku, který je vyvěšen na nástěnce kostela a také na farních webových stránkách a facebooku.

Vítání jsou úplně všichni!

Marcela Koupilová

POZVÁNÍ PRO MLÁDEŽ NEJEN Z HORKY NAD MORAVOU

Ahoj, zveme tě na **společenství T-klub**, které se znovu rozjíždí **v pátek 6. září pro mládež ve věku 11–16 let**. Scházíme se jednou za čtrnáct dní ve farní místnosti v Horce nad Moravou a letos se zaměříme na Lukášovo evangelium. Čeká tě spousta zajímavých her, výlety a hlavně věřící parta kamarádů. Těšíme se na tebe!

Kontakty: tklub22@gmail.com, tel. 723 162 450.

INFORMACE

Aktuální informace naleznete také na farních webových stránkách www.farnost-olomouc-hejcin.cz.

HEJČÍN:

ZMĚNY BOHOSLUŽEB: V Hejčíně nebudou bohoslužby **od pondělí 9. září do čtvrtka 12. září** (dovolená komunity karmelitánů). Pravidelná mše svatá nebude také **v sobotu 14. září**. Dále nebude mše svatá **na slavnost sv. Václava v sobotu 28. září** – jedná se o tradiční příležitost k pouti do katedrály. Mimořádně bude mše svatá **v úterý 1. října v 17.30 hodin**, protože je svátek sv. Terezie z Lisieux.

Každý pátek po skončení večerní mše svaté je v hejčínském kostele příležitost do 21 hodin k **tiché adoraci**. V pátek 6. září a 4. října od 20 do 21 hodin bude **večer chval**. V pátek 11. října od 20.15 hodin budou do adorace vkládány **modlitby za farnost**.

Modlitby matek bývají ve čtvrtek v 19.30 hodin v kapli Panny Marie. Další informace vám může podat Věra Coufalová, e-mail: coufalova.vera@seznam.cz.

Mše svatá za dobrodince opravy hejčínských varhan bude v pondělí 2. září v 17.30 hodin. Další pak v pátek 11. října v 17.30 hodin.

Setkání pastorační rady farnosti Hejčín bude v pondělí 2. září. Své podněty můžete sdělit komukoliv ze členů rady (pro připomenutí – jsou jimi: P. Gorazd, Jana Werdichová, David Coufal, Lenka Nejeschlebová, Daniel Dehner, Alena Rosová, Jan Návrat a sestra Klára OSU).

Dny evropského dědictví se letos budou konat od 2. do 8. září. Významnou součástí této akce jsou **Dny otevřených památek**, které připadají na víkend 7. a 8. září. Hejčínský kostel bude otevřený po oba tyto dny od 14 do 16 hodin. Můžete pozvat někoho, kdo nechodí na bohoslužby, ale kostel by si rád prohlédl. Jen upozorňujeme, že **nebude přístupná věž kostela**.

Návštěva nemocných před prvním pátkem proběhne ve čtvrtek 5. září, další pak 3. října.

Malá pout' (či výlet) pro rodiny s dětmi i pro všechny ostatní zájemce se uskuteční v sobotu 7. září. Hlavními body programu jsou mše svatá v 11.30 hodin v kostele sv. Benedikta v Pustiměři a následný společný oběd na louce. Pěšky budeme putovat od vlakového nádraží ve Vyškově, sraz je v 9 hodin.

Podrobnosti o pouti najdete na farním webu, na facebooku farnosti a na nástěnce v kostele.

Přijďte, budeme rádi, když se navzájem víc poznáme a strávíme spolu trochu volného času.

Od neděle 8. září bude při mši svaté, která je v 10 hodin, opět bývat **program pro předškolní děti Cherubínek** (v místnosti nad sakristií během bohoslužby slova). Uvítáme další spolupracovníky, ať už z řad rodičů, nebo mladých lidí. Kdo byste nám chtěli pomoci, obraťte se prosím na Lenku Nejeschlebovou, e-mail: lenka.nejes@centrum.cz.

Setkání ekonomické rady farnosti Hejčín se uskuteční ve středu 11. září. (Tvoří ji Jan Mléčka, Zdeněk Kubiček, Daniel Dehner – jako zástupce pastorační rady farnosti, Richard Klimčák a P. Gorazd.)

Letošní víkend pro muže **Chlapi sobě** se uskuteční v Dolní Moravici na chatě U Rotterů od pátku 13. září do neděle 15. září. Pojede s námi P. Melichar. V případě zájmu kontaktujte Jiřího Hubičku, tel. 736 458 520.

Farní spoření se uskuteční při bohoslužbách v neděli 15. září.

V neděli 15. září bude mše svatá v 10 hodin obětována na úmysl: *Za zachování života na Zemi a uvědomění si odpovědnosti každého člověka za ochranu životního prostředí.* Touto mší svatou se připojíme ke **slavení „Doby stvoření“** – eumenické aktivity, která se opírá o encykliku papeže Františka *Laudato sii'* a trvá od 1. září (což je Světový den modliteb za péči o stvoření) do 4. října, dne památky sv. Františka z Assisi, patrona ekologie. Mše svatá v pátek 4. října bude obětována na podobný úmysl.

Pondělí 16. září je také **Dnem církevních škol**. Pamatujme na jejich činnost v modlitbě. Mše svatá v ten den bude obětována za ně.

Úklid kostela proběhne v úterý 17. září od 16.30 hodin. Pokud můžete přijít, budete vítáni.

Sbírka při bohoslužbách v neděli 22. září bude věnována **na pomoc Ukrajině**.

Rozvrh vyučování náboženství v hejčínském kostele (místnost nad sakristií):

1. a 2. třída – středa 16 až 17 hodin. Učí Eliška Kubešová, e-mail: eliska.kubesova@seznam.cz.

Příprava na první svaté přijímání (3. třída) – čtvrtek 16 až 17 hodin. Učí Marcela Koupilová, e-mail: marcela.koupilova@seznam.cz.

4. a 5. třída (ti, kteří už chodí ke svatému přijímání) – čtvrtek 15 až 15.45 hodin. Učí Marcela Koupilová (kontakt viz výše).

6. a 7. třída – středa 15 až 15.45 hodin. Učí P. Gorazd, e-mail: faolomouc-hejcin@ado.cz.

8. a 9. třída – úterý 16 až 16.45 hodin (případně lze chodit do středeční skupiny nebo místo úterý ve středu; je možné, že časy začátku hodin podle potřeby upravíme). Učí P. Gorazd (kontakt viz výše).

Vyučování začne v týdnu od 23. září.

V sobotu 28. září o slavnosti svatého Václava bude v 10 hodin v olomoucké katedrále pontifikální mše svatá, kterou bude sloužit otec biskup Antonín Basler. Při návštěvě katedrály je možné v tento den (patrocinium kostela) získat za obvyklých podmínek **plnomocné odpustky**. V Hejčíně v tento den mše svatá nebude, v Horce nad Moravou bude mše svatá jako v neděli v 8.20 hodin.

Potravinová sbírka **Krajíc chleba pro chudé** proběhne v neděli 29. září. Charita Olomouc potřebuje především rýži, brambory, luštěniny, těstoviny, mouku, cibuli, polévkové koření, sůl, pepř, olej, ocet, čaj, kávu, cukr, sirup, paštiky a jiné konzervy či dle dohody další potraviny (mrkev, celer, česnek, vejce a jiné).

V úterý 1. října oslavíme **svátek svaté Terezie z Lisieux mší svatou** v 17.30 hodin. Na konci mše svaté **požehnáme růže**

a naváže **modlitební večer se svatou Terezií z Lisieux**. Kdo můžete, přineste si vlastní růži.

V neděli 6. října bude **mše svatá** v 10 hodin **více zaměřená na rodiny s dětmi**.

V sakristii hejčínského kostela, nejlépe po mši svaté, je možné zapisovat **úmysly mší svatých do konce roku 2024**.

* * *

HORKA NAD MORAVOU:

V týdnu od 8. do 14. září **nebude** v Horce nad Moravou **ve všední den mše svatá**.

Setkání pastorační rady farnosti Horka nad Moravou bude v úterý 24. září.

O slavnosti sv. Václava v sobotu 28. září bude v 8.20 hodin **mše svatá** a pak v 17 hodin **putování za ves ke „Gazdovu kříži“**, kde se pomodlíme za vlast jako v minulých letech.

V neděli 6. října bude **mše svatá více zaměřená na rodiny s dětmi**.

* * *

KŘELOV:

V neděli 15. září bude **mše svatá** v 9 hodin sloužena **na farní zahradě** a bude spojena **s žehnáním zvířat**. Celebduje P. Matúš Kocian. Svoje domácí zvířátka, ať už hospodářská, nebo mazlíčky, vezměte s sebou. Po mši svaté proběhne **farní kafe**.

Matuš Kocian (narozen 11. října 1969 v Trnavě) je římskokatolický kněz, v současnosti z pražské farnosti sv. Matěje. Je biolog, entomolog a ilustrátor vědeckých publikací. Objevil na čtyři desítky nových živočišných druhů, ilustroval řadu odborných knih a článků. Je autorem knihy *Žehnám veškeré Boží havěti*.

* * *

Z OLOMOUCKÉ ARCIDIECÉZE:

Římskokatolická farnost Kelč pořádá **kurz pro nové lektory Katecheze Dobrého Pastýře**. Kurz proběhne během dvou víkendů (14.–15. září a 9.–10. listopadu). Tyto katecheze jsou výborným způsobem, jakým předávat víru dětem i v předškolním věku. Přihlášky a více informací na www.farnostkelc.cz.

Centrum pro katechezi srdečně zve všechny, kteří touží být aktivní v církvi nebo kdo se podílejí na farní pastoraci, katechety, kněze i rodiče na **konferenci Na cestě víry**, která proběhne 19. října v Olomouci. V dopolední části programu konference prostřednictvím krátkých příspěvků nabídne impulzy pro rozvoj farní pastorace i pro osobní rozvoj účastníků, v odpoledním programu bude možnost si vybrat z nabídky několika různorodých workshopů. Více informací o programu a přihlašování najdete na www.katechetiolomouc.cz.

Zpravodaj římskokatolických farností Olomouc-Hejčín,
Horka nad Moravou a Křelov.

Adresa redakce: Římskokatolická farnost, Cyrilometodějské nám. 1,
779 00 Olomouc 9,

tel.: 733 102 175, e-mail: faolomouc-hejcin@ado.cz,

internet: www.farnost-olomouc-hejcin.cz, www.facebook.com/farnosthejcin.

Redakční rada: P. Gorazd Cetkovský, O.Carm., Daniel Dehner,
Ondřej Koupil, Jaroslava Krejčí.

Tisk Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2024.

Příští číslo: 6. října 2024, redakční uzávěrka: 25. září 2024.